

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Любешівський технічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»
Випускна циклова (методична) комісія харчового виробництва,
галузевого машинобудування, готельно-ресторанної справи
та обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор коледжу
Анатолій Хомич

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Освітньо-професійна програма	Готельно-ресторанна справа

Любешів 2023 р.

Розробник: Шмаль Василь Миколайович, викладач коледжу
ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проєктної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа»	Протокол від <u>01.09.2023р. №1</u> Керівник РПГ  (підпис) <u>Кравченко Т.Ф.</u> (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні випускної циклової (методичної) комісії харчового виробництва, галузевого машинобудування, готельно-ресторанної справи та обліку і оподаткування	Протокол від <u>01.09.2023р. №1</u> Голова ЦМК  (підпис) <u>Кравченко Т.Ф.</u> (прізвище, ініціали)
Розглянуто і схвалено на засіданні методичної ради	Протокол від <u>01 вересня 2023 року №1</u> <u>Голова МР</u>

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Економіка підприємства
Розробник(и)	Шмаль Василь Миколайович, викладач спецдисциплін E-mail: v8438152@gmail.com
Семестр вивчення навчальної дисципліни	4 семестр.
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 3 кредитів ЄКТС, 90 годин, з яких 48 години становить контактна робота з викладачем (30 годин лекції, 18 годин практичні заняття), 42 години становить самостійна робота. Форма контролю – залік. Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання - 3 год. Курсовий проект (робота) (за наявності) – не передбачено.
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна за освітньо-професійною програмою
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: «Бухгалтерський облік», «Менеджмент і маркетинг готельно-ресторанної справи», «Управління якістю продукції та послуг в готельно-ресторанному господарстві»
Додаткові умови	Одночасно мають бути вивчені (забезпечені): «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства»
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета та завдання навчальної дисципліни	
Метою вивчення дисципліни «Економіка підприємства» є формування базових знань основ механізму функціонування підприємства в сучасних вітчизняних умовах та набуття студентами практичних навичок щодо їх застосування у майбутній професії.	

Завдання дисципліни економіка підприємства полягає у: - здобутті ґрунтовних знань з основних розділів прикладної економіки; - набутті вмінь, спрямованих на отримання заздалегідь окреслених результатів господарювання шляхом ефективного використання трудових, матеріальних, нематеріальних, фінансових та інвестиційних ресурсів підприємства; - застосуванні практичних навичок у прийнятті науково-обґрунтованих управлінських рішень в умовах ринкової економіки; - забезпеченні розширеного самовідтворення на основі інвестиційно- інноваційної моделі розвитку; - розкриті і засвоєнні механізму планування, організації і ефективно господарювання на рівні підприємства.
4. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми суб'єктів готельного і ресторанного господарства або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів системи наук, які формують концепції гостинності, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. СК 7. Здатність планувати, аналізувати та контролювати власну роботу та роботу обслуговуючого персоналу. СК 10. Здатність застосовувати інноваційні технології обслуговування споживачів для покращення результатів власної діяльності і роботи інших. СК 11. Здатність здійснювати документальне оформлення господарських операцій у закладах готельного та ресторанного господарства.
5. Програмні результати навчання ПРН 1. Застосовувати нормативно-правові акти у професійній діяльності. ПРН 2. Знати свої права як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України. ПРН 3. Пояснювати соціально-економічні явища та суспільно-економічні процеси у сфері обслуговування. ПРН 6. Застосовувати навички клієнтоорієнтованого сервісу у професійній діяльності. ПРН 7. Здійснювати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел для розв'язання професійних завдань. ПРН 13. Оформлювати первинну облікову і технологічну документацію у професійній діяльності
6. Вимоги до знань і вмінь У результаті вивчення даної дисципліни здобувач освіти повинен знати: - визначати особливості функціонування підприємства у системі ринкових відносин; - знати механізм функціонування підприємства, планування обсягів його діяльності, необхідних ресурсів з урахуванням зовнішніх і внутрішніх обмежень та ризиків, економічного обґрунтування окремих програм чи проектів діяльності підприємства; - володіти методичним інструментарієм діагностики стану діяльності підприємства;

- застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансово-економічних задач.
- формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
- ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансово-економічну інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан діяльності підприємства.
- використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності, зокрема суб'єктів господарювання.

вміти:

- проводити оцінку та планування обсягу джерел фінансування ресурсів підприємства: матеріальних та трудових ресурсів, планування доходів, поточних витрат та фінансових результатів від операційної діяльності підприємства та виявляти ключові особливостей їх поведінки;
- застосовувати набуті теоретичні знання для прийняття управлінських рішень, оцінювання їх впливу на результати фінансово-економічної діяльності підприємства та оцінки його ефективності в цілому;
- визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку;
- виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і зміст курсу

1. Поняття, предмет і об'єкт вивчення курсу «Економіка підприємства», його значення для підготовки економістів
2. Джерела і завдання курсу. Зв'язок «Економіки підприємства» з іншими дисциплінами. Методологія вивчення курсу.
3. Суспільний поділ праці та формування галузей. Галузева структура, показники, що її характеризують

Тема 2. Основи підприємництва

1. Поняття підприємства, його мета, функції та основні ознаки
2. Підприємницька діяльність, її принципи, форми і типи
3. Законодавче забезпечення підприємництва в Україні
4. Підприємницькі договори, їх структура і порядок укладання

Тема 3. Види підприємств, їх організаційно-правові форми

1. Правові основи функціонування підприємств в Україні
2. Порядок створення та реєстрації підприємств.
3. Класифікація підприємств
4. Форми об'єднання підприємств, їх утворення, мета і функції

Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємства

1. Середовище функціонування підприємства, його структура

2. Внутрішнє середовище підприємства
3. Макросередовище господарювання підприємств
4. Мікросередовище підприємства, його елементи
5. Аналіз зовнішнього середовища підприємства.

Тема 5. Структура та управління підприємством

1. Виробнича структура підприємства, її види і характеристика
2. Управління підприємством: поняття, завдання і принципи
3. Функції, інструменти та риси сучасного управління
4. Методи управління.
5. Організаційні структури управління підприємством
6. Напрями вдосконалення управління підприємством

Тема 6. Ринок і продукція

1. Ринок: поняття, умови формування і функції
2. Структура і види ринків.
3. Типи ринкової структури
4. Ринкова інфраструктура, її складові елементи

Тема 7. Планування діяльності підприємства

1. Планування як функція управління, його принципи і методи
2. Система планів підприємства, їх взаємозв'язок та порядок розробки
3. Стратегічне планування на підприємстві.
4. Бізнес-планування, його характеристика
5. Виробнича програма підприємства, її розроблення та обґрунтування

Тема 8. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці

1. Персонал підприємства, його склад, структура персоналу підприємства, чинники, що впливають на неї
2. Розрахунок чисельності працюючих на підприємстві
3. Продуктивність праці, показники і методи її вимірювання
4. Організація і нормування праці на підприємстві
5. Мотивація як процес симулювання працівників, її моделі і методи
6. Поняття, види і шляхи росту заробітної плати.
7. Тарифна система, її елементи
8. Форми і системи оплати праці
9. Формування фонду оплати праці на підприємстві.

Тема 9. Капітал підприємства

1. Сутність та види капіталу підприємства
2. Поняття, класифікація і структура основних фондів підприємства
3. Облік і оцінка основних фондів
4. Види та показники зношування основних фондів. Ремонт основних фондів, види ремонту

Тема 10. Інвестиції

1. Інвестиції: поняття, види і роль у відтворенні виробничого потенціалу підприємства

2. Виробничі інвестиції, їх склад і структура

3. Планування виробничих інвестицій

4. Фінансові інвестиції. Види цінних паперів, їх характеристика

Тема 11. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства

1. Виробничі процеси та принципи їх організації

2. Класифікація виробничих процесів

3. Виробнича потужність підприємства, чинники, що впливають на неї

4. Методи визначення виробничої потужності на підприємствах

Тема 12. Організація виробництва і забезпечення якості продукції

1. Організаційні типи виробництва, їх характеристика.

2. Поняття і класифікація методів організації виробничого процесу

3. Поняття виробничого циклу, його структура

4. Поняття якості продукції, необхідність та значення її підвищення

5. Показники і методи оцінки якості продукції

6. Стандартизація і сертифікація продукції.

7. Конкурентоспроможність продукції, чинники її забезпечення і методика оцінки

Тема 13. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства

1. Дохід і прибуток підприємства, схеми їх формування та розподілу

2. Прибутковість діяльності підприємств, показники, що її характеризують

3. Суть та оцінка загального фінансово-економічного стану підприємства

4. Ефективність виробництва: суть, види і показники

5. Показники, резерви і чинники підвищення ефективності виробництва.

Тема 14. Розвиток підприємства: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація.

1. Бізнес-процеси підприємства: сутність, структура і характеристика

2. Бенчмаркінг як інструмент поліпшення практики ведення бізнесу

3. Система виживання підприємства в ринкових умовах

4. Реструктуризація підприємства: види, форми і механізм здійснення

Тема 15. Економічна безпека та антикризова діяльність

1. Економічна безпека підприємства: сутність, мета, елементи і схема організації

2. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства.

3. Управління ризиками господарської діяльності

4. Суть, мета і види санації підприємства

5. Причини і симптоми банкрутства підприємства.

8. Тематичне планування навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ з/п	Назва теми курсу	Лекції (год.)	ІР (год.)	ЛР (год.)	СР (год.)	ІНДЗ	РГР, Р	КП (Р)	Всього (год.)	Примітка
-------	------------------	---------------	-----------	-----------	-----------	------	--------	--------	---------------	----------

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Тема 1. Предмет і зміст курсу	2			4				6	
2.	Тема 2. Основи підприємництва	2			4				6	
3.	Тема 3. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	2			4				6	
4.	Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємства	2			4				6	
5.	Тема 5. Структура та управління підприємством	2			4				6	
6.	Тема 6. Ринок і продукція	2	4		4				10	
7.	Тема 7. Планування діяльності підприємства Контрольна робота №1	2	4		2				8	
8.	Тема 8. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	2	4		2				8	
9.	Тема 9. Капітал підприємства	2	6		2				10	
10.	Тема 10. Інвестиції	2			2				4	
11.	Тема 11. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства	2			2				4	
12.	Тема 12. Організація виробництва і забезпечення якості продукції	2			2				4	
13.	Тема 13. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	2			2				4	
14.	Тема 14. Розвиток підприємства: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація.	2			2				4	
15.	Тема 15. Економічна безпека та антикризова діяльність Контрольна робота №2	2			2				4	
	Разом	30	18		42				90	

15. Критерії оцінки знань, умінь і навичок студентів

Контроль навчальної роботи здобувачів освіти і оцінювання здійснюються за 4-бальною (традиційною) шкалою:

Оцінка	Критерії оцінки
«2»	З допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та викопує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.

«3»	Без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструктивно-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок. Які може частково виправити.
«4»	Володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обгрунтована. Виконує практичні завдання з типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
«5»	Володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Бездоганно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

18. Рекомендована література

1. Економіка підприємства: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Герасимчук З.В., Науменко С.В., Ткачик В.І., Вахович І.М., Ковальська Л.Л., Кривов'язюк І.В., Камінська І.М., Хвищун Н.В. – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2010. – 632 с.
2. Афанасьєв М. В. Економіка підприємства: навч.-метод. посібн. / М. В. Афанасьєв, О. Б. Плоха. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 320 с.
3. Балджи М.Д., Карпов В.А., Ковальов А.І., Костусєв О.О., Котова І.М., Сментина Н.В. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, 2013. – 670 с.
4. Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства: навч. посіб. / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міщенко; за ред. д-ра екон. наук Т. Г. Васильціва. – К. : Знання, 2013. – 446 с.

